

МРЕЖА ХИДРОЛОШКИХ СТАНИЦА ПОДЗЕМНИХ ВОДА

Прве станице за осматрање подземних вода на територији Србије успостављене су, одлуком Савезне управе хидрометеоролошке службе ФНРЈ бр. 764/47, давне 1947.године. Даљи рад станица регулисан је републичким Законом о водама и савезним Законом о хидрометеоролошкој делатности. У оквиру делатности хидрометеоролошког Завода Србије врши се праћење режима подземних вода само у алувијалним седиментима.

Мрежа хидролошких станица подземних вода распоређена је по подручјима која углавном одговарају сливовима већих река или већих хидрогеолошких колектора у обиму кварталних наслага:

- Велика Морава
- Западна Морава
- Јужна Морава
- Ветерница
- Колубара
- Млава
- Мачва
- Панчевачки рит
- Годомин
- Метохија
- Подунавље
- Бачка
- Банат
- Срем

Постојећу мрежу станица подземних вода чине искључиво пијезометри изведени у више наврата у периоду од 1948-2003.године, што је приказано у табели 1.

Табела 1. Преглед периода успостављања хидролошких станица подземних вода у надлежности Републичког хидрометеоролошког Завода

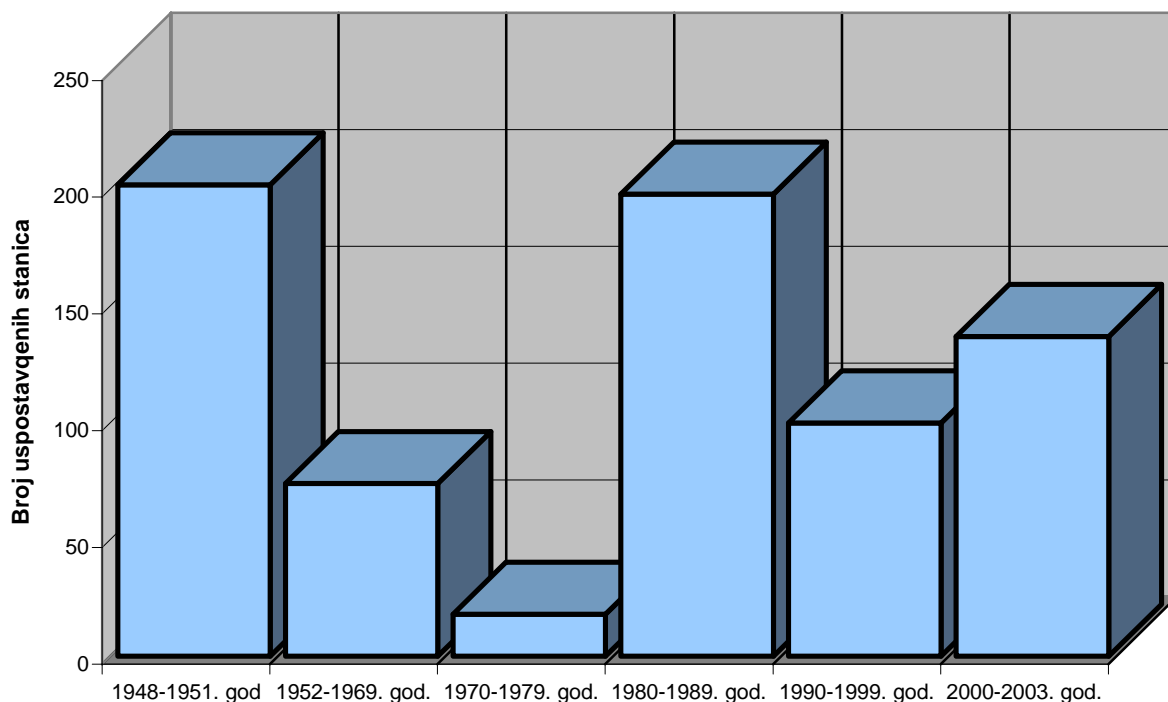
Подручје	ПЕРИОД УСПОСТАВЉАЊА СТАНИЦА					
	1948-1951	1952-1969	1970-1979	1980-1989	1990-1999	2000-2003
В.Морава	-	73	18	11	-	81
З.Морава	14	-	-	24	-	3
Ј.Морава	18	-	-	39	-	4
Ветерница	16	-	-	3	-	-
Колубара	42	-	-	25	-	-
Млава	26	-	-	-	-	-
Мачва	50	-	-	9	-	45
Подунавље	-	-	-	4	-	4
Годом.рит	9	-	-	-	-	-
Тимок	-	-	-	-	-	-
Посавина	-	-	-	-	-	-
Панч.рит	9	-	-	-	-	-
Бачка	4	-	-	29	27	-
Банат [♦]	-	-	-	36	63	-
Срем	7	-	-	12	10	-
Метохија	7	1	-	6	-	-
Укупно	202	74	18	198	100	137

[♦] На подручју Баната преузето је и 17 пијесометара од ЈП “Ђердап” .

На слици 1. графички је приказан период успостављања станица подземних вода.

Од оснивања, на станицама подземних вода (пијезометрима) врши се мерење нивоа и температуре подземних вода, а од 1969. године и узимање узорака за испитивање квалитета подземних вода.

Станице су по рангу подељене на главне станице, станице првог реда и станице другог реда.

Слика 1.Графички приказ броја успостављених станица по периодима

- Главне хидролошке станице подземних вода, које чине батерије пијезометара, региструју: нивое и температуру подземних вода у повлатним полупропусним наслагама, првој издани и у подинској издани, као и квалитет подземних вода прве издани. Распоређене су тако да све величине и параметри који се региструју могу бити репрезентативни за шире подручје.
- Хидролошке станице подземних вода I реда чине пијезометри, који су постављени у профилима управним на речни ток, односно приближно дуж линије тока подземних вода. Станице овог реда представљају основну мрежу за осматрање подземних вода и служе за регистровање промена пијезометарског нивоа издани у основној водоносној средини и праћење квалитета подземних вода.

- Станице подземних вода II реда представљају допуну станица основне мреже (I реда). Распоређене су по мрежи квадрата и троуглова између профила.

За сваку годину доноси се правилник којим се одређује програм рада станица.

Табела 2. Програм рада станица подземних вода за 2003. годину

Хидролошка неонска станица	ПОДРУЧЈЕ	Главне ст.	Ст. I реда	Ст. II реда
		30 мер/мес	6 мер/мес	3 мер/мес
НИШ	Ј.Морава	4	16	23
	Ветерница	0	0	7
	Подунавље	4	0	0
КРАЉЕВО	З.Морава	3	10	11
ВАЉЕВО	Колубара	0	21	11
	Мачва	4	17	38
НОВИ САД	Бачка	0	34	17
	Банат	0	27	62
	Срем	0	9	14
ПОЖАРЕВАЦ	В.Морава	3	78	75
	Млава	0	0	5
	Подунавље	0	0	4
БЕОГРАД	П.Рит	0	0	4
ПРИШТИНА	Метохија	0	0	9
Укупно		18	195	297

У одсеку за мрежу хидролошких станица подземних вода обављају се следећи послови:

- Припрема програма успостављања и одржавања мреже хидролошких станица подземних вода;
- Вођење евиденција и техничке документације о мрежи хидролошких станица подземних вода у Републици, као што су: технички подаци о станицама, историјат станица, ситуација станица, хидрогеолошки профили бушотина, осматрачи и друго;
- Вођење евиденције о опреми и инструментима;
- Вођење евиденција са циљем праћења реализације финансијског плана;
- Прикупљање, евидентирање, контрола и архивирање осматрених и измерених података из мреже хидролошких станица подземних вода;
- Учешће у изради хидролошког годишњака подземних вода, хидролошких основа, анализа и стручних мишљења;
- Планирање мерења и узорковања;
- Стандардизација мерења и осматрања;
- Оптимизација мреже хидролошких станица подземних вода;
- Израда упутстава, праћење развоја методологије хидролошких осматрања и мерења и увођење нових метода, опреме и инструмената и обуку кадрова у циљу осавремењивања поступака мерења и осматрања у мрежи станица.